

Hur påverkas kommunerna av omstruktureringen av arbetsmarknadspolitiken och Arbetsförmedlingen samt Covid-19?

Ulrica Runemar och Oscar Svensson, Arbetsmarknadssektionen, SKR
ulrica.runemar@skr.se och oscar.svensson@skr.se

Ingångsläge sommar/höst 2020

- Pandemin påverkar branscher och landsdelar olika
- Regeringen infört permitteringsstöd och förändringar i a-kassan
- Intensivt arbete med kommunala feriejobb för unga
- Påverkan ekonomiskt bistånd har varit måttlig generellt första halvåret 2020
– dock men stora variationer över landet

Ingångsläge sommar/höst 2020

- Arbetsförmedlingen fokuserat på nyinskrivningar och individers ersättningar. Centraliserat kontorsnät, personalminskningar och Covid 19
- Arbetsförmedlingen och kommuner övergått till distanslösningar
- Arbetsförmedlingen ska 2020 bl.a.:
 - Säkra lokal närvaro
 - Pilota Kundval Rusta och Matcha (KROM)
 - Ta fram underlag till regeringen för framtida myndighetens utformning
- Utredning om kommunernas medverkan i arbetsmarknadspolitiken, remiss 13 nov

Budgetpropositionen för 2021

Jobbstimulansen förändras och utredning om ekonomiskt bistånd.

Förstärkning av Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag – möta ökat antal arbetslösa och för en ändamålsenlig lokal närvaro och likvärdig service.

Tillfälligt höjda ersättningsnivåerna inom arbetslöshetsförsäkringen förlängs till och med 2022.

Ytterligare medel till upphandlade matchningsaktörer, arbetsmarknadsutbildningar, extratjänster och introduktionsjobb.

Delegationen för unga och nyanlända förlängs till 31 december 2021, vissa främjandemedel.

Tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer mellan 19 och 23 år.

Överenskommelse med SKR om arbete för fullföljd utbildning 2021 och 2022.

SKR:s aktiviteter

- SKR:s inspel med 36 punkter om fortsatt reformeringen av Arbetsförmedlingen.
- Intensiv bevakning av hantering av Covid-19 i dialog med berörda aktörer.
- Hemställan om åtgärder för de med svag arbetsmarknadsförankring och åtgärder för ungas etablering våren 2020.
- Säkra upp principer för Arbetsförmedlingens lokala närvaro.
- Säkra upp att samarbeten kring gemensamma individer fungerar idag och i framtida system – kommun-AF, Finsam, DUA, individer utan sjukpenninggrundande inkomst.
- Följa upp effekten av Corona på utvecklingen av ekonomiskt bistånd och även hur AF:s situation påverkar.

Kommuner som utförare av tjänster åt Arbetsförmedlingen – en analys av de rättsliga förutsättningarna (SOU 2020:41).

Uppdraget

Analysera och bedöma om det är *tillåtet* för kommuner att leverera arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av och med ersättning från Arbetsförmedlingen inom nuvarande regelverk. Alltså *inte* hur kommunernas roll ska se ut framöver.

Utredningen resultat i korthet – det finns redan idag flera möjligheter:

- Kommunerna har vissa befogenheter enligt Kommunallagen och speciallagstiftning. Föreslår att detta samlas i lagen om kommunala befogenheter och lag om arbetslöshetsnämnd tas bort.
- Det finns möjlighet för Arbetsförmedlingen att använda LOU, direktupphandling, LOV och samarbete för att "anlita" kommuner i arbetsmarknadspolitiken. Vissa möjligheter finns även för bidrag. Samordningsförbund bör kunna användas för de långt från arbete.
- Kommuner kan inte ta över ansvarsuppgifter från AF.

Remiss till 13 november 2020

SKR:s tidigare ställningstaganden i skrivelse 2019-12-13 till regeringen

SKR vill lyfta fram:

- att förutsättningarna utreds för att på frivillig basis ge kommuner som vill ett samordnande och rustande uppdrag för samtliga arbetssökande långt från arbete, med medföljande ekonomisk ersättning.
- att kommunerna skyndsamt får samordningsansvar för de nyanländas etableringsinsatser, med medföljande ekonomisk ersättning.

SKR anser att förutsättningar måste säkras att:

- kommunerna ska kunna ha en samordnande och rustande roll för de grupper som står längre från arbetsmarknaden och har behov av samordnade insatser,
- kommunerna ska kunna vara utförare av statliga arbetsmarknadsinsatser,
- kommunerna får full ersättning för de insatser de genomför för arbetslösa.